

JONI

SVIFTESVIK

Bestseller jouluksi

ELÄMÄNKUVIA JA ARVOITUKSIA • WSOY

Joni Skiftesvikin tuotantoa

- Puhalluskukkapoika ja taivaankorjaaja*, LYHYTTÄ PROOSAA, 1983
Pystyyn haudattu, ROMAANI, 1984
Tuulen poika, LYHYTTÄ PROOSAA, 1985
Mika ja isä, NUORTENROMAANI, 1986
Isäni, sankari, ROMAANI, 1987
Korπισoturi, KASETTIKIRJA, 1988
Suolamänty, LYHYTTÄ PROOSAA, 1988
Likinäköinen adjutantti, ROMAANI, 1989
Vallaton Skiftesvik. 15 tarinaa, LYHYTTÄ PROOSAA, 1989
Tuulenpesä, ROMAANI, 1990
Petsamon kultatynnyri, LYHYTTÄ PROOSAA, 1991
Copnorin valkoinen laiva, ROMAANI, 1992
Jo viheltää takilassa, (TOIM.) KOTIM. MERIKIRJALLISUUDEN ANTOLOGIA, 1993
Pirtukuningas, ROMAANI, 1993
Luotsin tarina, ROMAANI, 1994
Salli Koistisen talvisota, ROMAANI, 1995
Mika mutkamäessä, NUORTENROMAANI, 1996
Yli tuulen ja sään, ROMAANI, 1997
Kotikoivuinen mies, ROMAANI, 1999
Gagarin kinoksessa, LYHYTTÄ PROOSAA, 2000
Lipsauttajat, ROMAANI, 2002
Vilteri ja Mallu, LYHYTTÄ PROOSAA, 2003
Edessä tyrskyjä, (TOIM.) MERIKERTOMUSKOKOELMA, 2004
Apteekkilaiiva, LYHYTTÄ PROOSAA, 2006
Kyllä Veikko voi, VEIKKO LESOSEN ELÄMÄKERTA, 2007
Aavistaja ja muita novelleja, NOVELLIVALIKOIMA KOULUILLE, 2008
Petsamo – Suomen itäinen käsivarsi, (TOIM.) ANTOLOGIA, 2008
Katsastus, LYHYTTÄ PROOSAA, 2010
Perämies Jokelan kotiinpaluu, ROMAANI, 2011
Valkoinen Toyota vei vaimoni, OMAELÄMÄKERRALLINEN ROMAANI, 2014
Finlandia City, OMAELÄMÄKERRALLINEN ROMAANI, 2018
Bestseller jouluksi, OMAELÄMÄKERRALLINEN ROMAANI, 2022

Joni Skiftesvik

BESTSELLER

JOULUKSI

Elämäkuvia ja arvoituksia

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

© JONI SKIFTESVIK JA WSOY 2022
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-48543-9
PAINETTU EU:SSA

ALUKSI

Muistan nyt ja luulen muistavani aina unen, jonka näin armeijassa siviiliin pääsyä edeltävänä yönä lokakuussa 1970.

Se oli värillinen uni. Heräsin voihkimiseeni. Rannekelloni näytti viittä. En saanut enää unta. Kasvot ja hiukset märkinä mietin näkemääni.

Unessa likanaamaiset miehet kurkistelivat pitkäpiippuiset kiväärin kourassaan suurten pystykatajien takaa ja ampuivat äänettömällä laukauksilla jotakin, mutta en nähnyt mitä tai ketä.

Kuksa laskeutui kuin taivaasta ammuskelun keskelle jyrkkiä portaita. Hän nosti kätensä tervehdyksen ja virnisti minulle naama verisenä. Suu aukeili, ääntä en kuullut. Hän viittooi puhuessaan ampujiin päin.

Hakkasin hartiavoimin kirjoituskonetta aivan ikkunan edessä. Minulla oli kova kiire, sormet hypelivät vikkellästi näppäimillä.

Ruudun takana leijaili tummia varjoja. Ne terävoityivät vähitellen ja niistä muotoutui pienehkö,

kapeaharteinen mies, jonka vieressä seisoivat kookas, erityisen rintava nainen. Hänellä oli ulkonevat korvat, lippalakki ja auki reuhottava ristirantainen jätkänpusakka, samanlainen kuin oli kulkumiehillä ja tukkilaisilla vanhoissa elokuvissa.

Naisen väljiä pussihousuja kannattelivat puseron päällä kulkevat henkselit. Kuin housujen putoamista peläten nainen oli kietaissut vielä leveän vyön ympärilleen.

Kirjoittamiseni muuttui kivulloseksi. Kipeää teki silmissä, rinnassa, kädet alkoivat puutua. Yritin nousta tuolilta ja lähteä, mennä piiloon lasin takaa tuijottavia vieraita ihmisiä, mutta jalat eivät kantaaneet.

Mies käännähti äkkiä ja harppoi pois. Nainen kulki hänen perässään pimeään sisään hitaammin, melkein laahustaen. Pian kuului naisen tokaisu: – Onpa hilpeää!

Tuli uusi ääni.

Kovaa itkua. Se kantautui metsästä ja muuttui hiljalleen virreksi, jonka tunnistin Elsa Holmstenin sanoittamaksi kauniiksi virreksi. Rovasti oli puhunut nuorena kuolleesta Elsasta ja hänen virrestään rippikoulussa.

*Kiitos olkoon Jumalalle,
Karitsalle,
olen armoliitossa.*

*Minut kalliisti hän nosti
kadotuksen kuopasta.*

Kuopasta-sana toistui kolme kertaa painavasti.

Virren aikana metsään, joka olikin äkkiä puulattiainen maneesi, nelisti sirojalkaisia ratsuja, joiden selässä istui partaisia miehiä.

Hevoset alkoivat kiertyä hiljalleen ringiin. Se kesti kauan. Lattiassa niiden välissä oli kuoppa. Sieltä vään-
täytyi kalpeakasvoinen ihminen kuin haudasta nous-
ten. Tunnistin hänet. Hän oli se iso, pimeän sisään
kulkenut rintava pussihousunainen, joka oli tiiraillut
minua lasin takaa hakatessani kirjoituskonetta.

Ehdin nähdä vielä ennen kokopimeyden laskeutu-
mista kuusen, jonka telttamaisten alaoksien suojaan
juoksi itkevä pieni tyttö hame hulmuten. Katajikossa
tiiraillut sotilas harppoi tytön luo, painaa lonksautti
kulkiessaan pistimen kiinni kiväärinsä piippuun,
empi hetken ja työnteli sitten ilmeettömin kasvoin
pistintä lapseen.

Kuopan reunalla seisova pussihousunainen huutaa
hoilotti: – Onpa hilpeää!

I.

Ylivääpeli Takkinen jakoi sotilaspassit, kätteli meitä kaikkia ja toivotti menestystä siviilissä.

Mukava, asiallinen mies hän oli, ei minulla jäänyt mitään hampaankoloon. Kiitin ylivääpeliä passista ja toivotin hänelle hyvää jatkoa. Niin tekivät kaikki muutkin.

Laskeuduin portaat sorakentälle. Komppanian edessä hälisi lähtevää porukkaa. Kuuluivat sopivan, että mennään ottamaan illalla siviilioluet Saluunaan. Ilmoittauduin mukaan.

Kokkolan poikia jututin tovin. Molemmat olivat tupakavereita. Olivat halunneet kutsunnassa Ouluun, jotta oppisivat kunnolla suomea. Osasivat sitä nyt.

Lappilaisia hyvästelin pitempään. Laurila oli Kittilästä, Suomela Muoniosta ja Kuksa itärajalta.

Vaihdoimme osoitteita ja puhelinnumeroita.

Katsoin Kuksaa kasvoihin. Tuntui oudolta, melkein kylmäsi. Aamuyöllä olin valtion olkipatjalla maatessani nähnyt viimeisen sotaväkiuneni ja siinä oli liikuskellut kärsivän näköinen mies, jossa oli pal-

jon Kuksan näköä. Laihempi hän kyllä oli unessa, melkein riuku, ja yski ja köhisi koko ajan.

*

Ajoin Hiukkavaarasta siviiliin valkoisella, mustakattoisella Austin Minillä.

Lasinpyyhkijät olivat kelvottomat. Kuskin puoleinen pysähteli alvariinsa, toisen pyyhkijän repaleinen kumisulka veti leveitä juovia tuulilasiin.

Kuksa istui reppu sylissä vänkärin paikalla ja puhua pälpätti koko ajan. Hän oli kysynyt illalla, antaisinko hänelle aamulla kyydin rautatieasemalle. Tietysti annoin.

Hän oli niin innoissaan kuin rakastunut mies olla voi. Hän kertoi uudelleen ja uudelleen, mitä tekisi ensi töikseen siviilissä.

– Huomenna tai viimeistään ylihuomenna ostetaan Annelin kanssa kihlat ja nukutaan käsikaulaa.

Minullakin oli mieli korkealla.

Sain aloittaa armeijan jälkeisen elämäni puhtaalta pöydältä. Työasiat olivat järjestyksessä, niin myös asunto- ja tyttöasiat.

Olin sopinut äidin kanssa kotona asumisesta maksumaa vastaan siihen asti, kun löydän kämpän kaupungista. Asuntopula Oulussa oli kova, mutta minulla oli viritettyä tuntosarvet moneen suuntaan. Olin toiveikas.

Armin kanssa oli mennyt bänksis jo keväällä. Hän oli pettänyt minua aina kun siihen oli tarjoutunut mahdollisuus. Pikkulinnut olivat laulaneet, ja olin minä sen hänestä huomannut. Lämpö oli suhteestamme karannut. Ei sitä saanut takaisin, turha edes yrittää.

Oikeastaan meille oli tullut tasapeli. Omienkaan tekojeni taakka ei ollut kevyt, kaikkea muuta.

Nyt olimme kumpikin vapaita menemään mihin ja miten halusimme, hyvä niin.

Yksi asia minua alkoi huolettaa kaupunkia kohti ajaessani.

Autoni aamut olivat käymässä vähiin. Kuulin sen moottorin kolahtelusta ja vetonivelten naksumisesta. Isoja remontteja oli taas edessä.

Väljä, öljysyöppö kone oli kertaalleen porattu ja männät vaihdettu, mutta kuitenkin puhti oli autosta poissa. Vaikka kuinka painoin pedaalia, vauhti ei paljon lisääntynyt.

Kaarsin rautatieasemalle aivan portaiden eteen. Kuksa otti reppunsa, kiitteli kädestä pitäen kyydistä ja lupasi tarjota oluen, kun seuraavan kerran tavaataan.

– Äläkä sitten unohda Seitajärveä, hän sanoi hyvästiksi. Vastasin, etten varmasti unohda.

2.

Lomani olivat pyörineet hyvin sen jälkeen, kun olin saanut Kaartinpataljoonasta Helsingistä siirron Pohjois-Suomen sotilasläänin esikuntaan Ouluun. Kuitenkin nyt kotioven avatessani tuntui kuin olisin palannut pitkältä, kauan kestäneeltä matkalta turvasatamaan.

Äiti halasi pitkään ja keitti tulokahvit. Pöydässä oli pitkoa ja makeaa sokerikakkua.

– Miltä tuntuu olla siviilissä? sisareni ja kaksi veljeäni kyselivät.

Näytin vähän leuhkasti sotilaspassiani ja sanoin, ettei ollenkaan hullummalta.

Kyselin kylän tapahtumia ja kuulin, että lottohysteria oli vallannut ihmiset ja koko Martinniemen kylän sen jälkeen, kun sahalle taaplariksi tullut mies oli voittanut lotossa päävoiton ja ostanut samanlaisen Plymouth Furyn kuin yhtiön edustusauto oli.

Lottovoittaja oli lähtenyt komealla autollaan kotiinsa ylimaihin ja kehunut muuttavansa Floridaan.

Kohta Santos-baarissa oli istuskellut kahvikuppi edessään päivät pitkät toinen lottomies, puoliher-raskainen, mustapukuinen ja hattupäinen. Hän oli kaupitellut vieraalla murteella lottosysteemejä.

Kauppa oli käynyt viikon verran hyvin. Systeemipaperit oli suorastaan revitty miehen käsistä. Sit-ten ihmisten silmät olivat avautuneet ja mukiloidun miehen oli nähty odottavan linja-autoa Lindqvistin mäen pysäkillä. Sittemmin häntä ei ollut kylällä näkynyt.

Kirkonkylältä oli kantautunut tieto, että kello-tapulin seinustalla seisova ikivanha vaivaisukko oli yritetty samoihin aikoihin varastaa rahoineen päivi-neen. Joku koirankusettaja oli ehtinyt hätiin ja estä-nyt rikoksen. Paenneen rosvon tuntomerkit olivat täsmänneet lottosysteemien kaupittelijaan.

*

Suvussamme oli menossa murhenäytelmä. Kysyin äidiltä viime tietoja siitä.

Hänellä ei ollut uusimpia uutisia Eino-enonsa käräjöinnin vaiheista eikä äitinsä kotitilan kohtalosta, mutta kovasti hän oli huolissaan.

– Pelottaa, että se on Iinatin menoa. Tyhmää ja hyväuskoista ihmistä lyödään.

– Eihän Eino tyhmä ole, sanoin.

– Mutta hyväuskoinen kuitenkin, äiti korjasi.

Puhe siirtyi sataman tapahtumiin.

Siellä oli sattunut taas paha onnettomuus. Toppilan Jalmari oli litistynyt proomun ja tarakan väliin. Oikein oli kuulunut paukahdus, kun lonkkaaluut olivat särkyneet. Lääkäri oli sanonut, että on suuri ihme, jos Jallu joskus vielä kävelee ilman keppejä.

Viimein oli sekin selvinnyt, miksi verkko- ja katiskapyynti ei enää antanut saaliita Kiiminkijokisuulla. Syypääksi oli paljastunut sutki Siikasaaren mies. Hän oli käynyt aamuisin kokemassa ihmisten pyydykset ja jäänyt kiinni itse teossa.

Äiti kertoi nauraen: – Kalavaras oli selittänyt naama totisena, että hän on hyvää hyvyttään käynyt pesemässä ilmaiseksi ihmisten limaantuneita verkkoja ja katiskoita, jotta ne pyytäisivät paremmin ja nyt häntä kehdataan syyttää varkaaksi. Palkka hänelle pitäisi kuulemma likaisesta työstä maksaa.

*

Kävelimme äidin kanssa metsän läpi rantaan.

Oli navakka ylätuuli niin kuin sanoimme silloin, kun tuuli kohisutti puiden latvoja, mutta maajalassa pensaat ja varvut eivät juuri liikkuneet. Se oli outo ilmiö, mutta olimme merenrannan asukkaina tottuneet siihen.

– Kylläpä puut juttelevat taas keskenään, äiti sanoi. Niin olin kuullut mummonkin sanovan.

Redillä pyöri ankkurissa neljä laivaa. Äiti kertoi lastaavansa rannimmaista. Se oli hollantilainen perätuuppari Frans, joka kävi silloin tällöin hakemassa Rauma-Repolan lankkuja.

– Huomenna saadaan Ransu lastiin, jos tehdään ylitöitä.

Veneemme oli lähellä vesirajaa. Jos tuuli vielä voimistuisi ja kääntyisi lounaalle, vesi nousisi. Vedimme venettä ylemmäksi.

Isoisän vanha kahvimylyn mallinen venevaja oli remontin tarpeessa. Ennen armeijaan lähtöäni olimme naulanneet isäpuoleni Brorin kanssa pärekaton päälle punaisen kattohuovan. Se piti vettä, mutta etelänpuoleisen seinän laudat aurinko oli hapristanut. Niitä pitäisi taas uusia.

Joella hulmusi verkkolippuja. Oli siianpyynnin aika. Minulla oli vajassa kaksi 45-millistä siikaverkkoa. Ne olivat huonossa kunnossa. Ajattelin viedä ne kuitenkin pyyntiin, kunhan päivätöiltäni ehtisin.

Äiti kysyi rahatilanteestani.

Sanoin, että auto pitäisi saada vaihdetuksi parempaan ennen kuin se leviää kokonaan.

– Mistä aiot saada rahat?

– Pihi-Pate lupasi minulle lainan inttiin lähtiesäni.

– Tuskin se muistaa lupaustaan, äiti epäili.

– Kyllä se lupasi.

Äiti poimi muutaman puolukan suuhunsa polun varresta.

– Pankeissa ei mene aina niin kuin luvataan.

Hän viittasi asuntolainamme. Sekin oli luvattu ennalta, mutta ei sitä kuitenkaan kotikylän pankista saatu. Kirkonkylän pankki lainan lopulta antoi, kun kävin äidin valtuuttamana pankinjohtajan puheilla.

Äiti ei puhunut omasta rahatilanteestaan. Kysyin siitä.

Hiljaisen hetken jälkeen hän sanoi vaisusti: – Bror ei ole lähettänyt lähtönsä jälkeen kuin postikortteja.

– Onpa outoa.

– Onhan tuohon saanut tottua.

Äiti epäili hänen aloittaneen taas kortinpeluun laivassa, mutta kumpikin tiesimme, että rahaa meni myös kurkusta alas.

Olimme rakentaneet 1964 omakotitalon. Asuntolaina piti perhettä tiukoissa pihdeissä. Korot piti maksaa kahdesti vuodessa ja lyhennyksiinkin oli löydettävä rahaa.

Äiti lastasi laivoja toukokuusta joulukuuhun. Hänen tuloillaan perhe nilkutti jotenkuten eteenpäin. Bror oli vaihtanut paremman palkan perässä suomalaisista laivoista ruotsalaisiin. Hyvä palkka hänellä oli, mutta ei se kotona näkynyt.

Olin avittanut äitiä rahallisesti niin paljon kuin olin pystynyt päästyäni tienaamaan oululaiseen Lii-

ton lehtitaloon. Se julkaisi kahta lehteä, maakunta-lehti Liittoa ja kaupunkilehti Oulua.

– Mietityttää, miten selvittää taas koroista ja lyhennyksistä, äiti sanoi hiljaa.

– Minä saan pian rahaa.

– Sinullahan on se auton vaihto.

– Kyllä siitä riittää.

Alakulo näkyi äidin silmistä ja kuului äänestä.

Hän oli tunneihminen.

– Onko sinulla muita huolia? kysyin.

– Bror pettää minua.

– Mistä sinä sen tiedät?

– Minä aavistan. Ja huomasin puheesta, kun se kävi viimeksi kotona.

– Se voi olla väärä aavistus.

– Kun olisikin.

3.

Keskiviikkona aloitin työt.

Alkajaisiksi menin painelemaan toimitusjohtaja Esko Kauppisen ovenpielen nappulaa ja muistuttamaan, että hän oli luvannut minulle armeijasta päästyäni palkankorotuksen.

Kauppinen oli sanavalmis, nauravainen savolainen. Hän kertoi aina suurella innostuksella itse keksimiään vitsejä. Yleensä ne naurattivat kovasti häntä itseään. Kohteliaisuussyistä kuulijatkin väänsivät yleensä suutaan virneeseen, niin minäkin nyt.

Vitsin jälkeen otin puheeksi palkankorotuksen. Kauppinen muisti hyvin lupauksensa ja kävi ilmoittamassa heti palkanlaskijalle, että harjoittelijan palkkani nousee nyt täydeksi toimittajan palkaksi ja pääsen jopa B-ryhmään, johon toimitussihteerit kuuluivat.

Käytävällä Liiton päätoimittaja Sulo ”Suti” Lapola, jyhkeä-ääninen reservin majuri, huomasi minut ja karjaisi: – Huomio!

Tein asennon.

– Herra majuri!

– Jatkakaa, Lapola sanoi naureskellen.

Kysyin Sutilta, olisiko hänellä aikaa jutella yhdestä asiasta.

– Mistä asiasta?

– Yhdestä sota-asiasta.

– Huomenna vartin yli kymmenen, hän sanoi.

– Tämä päivä hurahtaa lyseon matrikkelitoimikunnan kokouksessa klubilla.

Konttorin tyttöjä tulvi kahviosta.

– Etkö Joni jäänytkään vakinaiseksi? he kysyivät nauraen.

– En kun tuli teitä ikävä.

– Narraat.

– En varmasti narraa.

*

Olin kahdesti viikossa ilmestyvän Oulu-lehden toimitussihteeri, mutta tein juttuja myös Liittoon.

Käytännössä olin Oulu-lehden päätoimittaja.

Päätin mitä lehteen meni ja oli menemättä. Ilmoituspäällikkö Pentti Vuorisen nimen perässä lehden ”apinalaatikossa” luki ”Vastaava toimittaja”, mutta sitä hän oli vain nimellisesti.

En muista Pentin koskaan puuttuneen lehden toimitukselliseen sisältöön tai kirjoittaneen lehteen

muuta kuin Oulun Teatterinaisten pippaloista otettujen irtokuvien kuvatekstejä.

Hänen puolisonsa oli kaupungin naisyhdistysten silmäätekeviä. Satuain kerran kuulemaan puhelinsoittoa, kun hän hyväksytti puhelimesta rouvalleen isolla vaivalla kyhäämänsä kuvatekstin jostakin hyväntekeväisyysillasta. Minulle jäi käsitys, että rouva suorastaan simputti Penttiä määräämällä kuvatekstiin monia muutoksia.

Penan varsinainen työsarkea oli ilmoitusten hankkiminen Oulu-lehteen mainostoimittaja Pauli Ahmalan kanssa.

Kilpailu ilmoituksista oli Oulussa kovaa. Kaupungissa ilmestyi neljä sanomalehteä ja ilmaisjakelulehti-puolella oli tuon tuosta uusia yrittäjiä.

Oulu-lehden toimituksessa paukutti kirjoituskonetta minun lisäksi puolitoista muuta toimittajaa. Puolitoista siten, että Else teki kanssani täyttä päivää ja minua kymmenkunta vuotta vanhempi Helttusen Lauri kävi Liiton puolelta tuuraamassa meitä tarpeen mukaan.

Elsen erikoisalaa olivat henkilö- ja muotijutut. Lauri kirjoitti enimmäkseen kulttuurista ja urheilusta, mutta väliin muutakin.

Minä kirjoitin aiheeseen katsomatta tekstiä laidasta laitaan, käsittelin lehteen menevän aineiston painokuntoon, hoidin yhteydet avustajiin, maksoin kirjoituspalkkiot ja taitoin vielä lehden.

Omaa nimikkokuvaajaa meillä ei ollut, käytimme Liiton kuvaosastoa. Siellä oli kolme hyvää kuvaajaa ja erityisen ahkera kopisti.

Armeijassa ollessani minua oli tuurannut toimittussihteerinä Liiton toimittaja Raimo Eksymä. Nyt hän palasi Liiton toimitukseen. Jatkoin siitä, mihin Raimo oli jäänyt.

*

Else touhotti.

Hän pelmahti kaulaani, halaili ja melkein pussasi suulle toistellen, että onpa mukava, kun pääsit elävänä sodasta.

Kerroin lukeneeni Hiukkavaaran sotilaskodissa Oulu-lehdestä aina ensimmäiseksi Elsen jutut.

– Nekö kiinnostivat sinua niin kovasti?

– Tietysti ne kiinnostivat.

– Voi kun sinä olet ihana! Huomasitko, että tein ison jutun Ruskatexin Olga-mallistosta, jonka taiteilija Oili Mäki on suunnitellut?

– Totta kai minä huomasin.

– Siitä on tullut kovasti myönteistä palautetta.

– Montako soittoa?

– Kauppaneuvos Lauri Kela soitti ja kehui. Aikoi lähettää kukkia, mutta ei niitä kyllä ole näkynyt. Kiire varmaankin, kun se lähtee lanseeraamaan mallistoa Kaliforniaan.

Olin lukenut Ruskatex-jutun mieli mustana. Se oli tyypillinen puffi, silkkaa mainosta, jota tekstiilitavaratalo L. Kela työnsi puoliväkisin lehtiin, varsinkin meille, koska tavaratalo ja sen vastikään startannut tekstiilitehdas Ruskatex olivat suurimpia ilmoittajiamme.

Päästyäni irrottautumaan Elsestä pakenin huoneeseen ja aloin selata pöydälle kertynyttä paperinpaljoutta. Raimo oli jättänyt lapun, että hän pistäytyy iltapäivällä, jotta voidaan käydä keskeneräiset ja epäselvät toimitukselliset asiat läpi.

Helttusen Lauri tuli toivottamaan minut suurieleisesti käsi ojossa tervetulleeksi siviiliin. Hän oli lihonut ja punakoitunut kovasti. Selitettyään pikkuasioita myöten, mitä poissa ollessani talossa oli tapahtunut, hän pääsi viimein asiaan ja ilmoitti pitäneensä vain osan kesälomastaan.

– Odottelin, että kun sinä tulet, niin sovitaan loppulomasta.

– Montako päivää sinulla on lomaa pitämättä?

– Kolme viikkoa.

– Ohoh. Miten arvelet minun ja Elsen pärjäävän sen ajan kahdestaan?

– Käy ehdottamassa Kauppiselle, että se palkkaa lisätyövoimaa.

– Turha esittää, ei se kuitenkaan palkkaa.

Harmitti. Heittäydyin melkein mykkäkouluun, tuhahtelin ja vatvoin nenä kippurassa papereita.

Helttunen ei lähtenyt huoneesta. Hän ilmoitti, että pitämättömiä vapaapäiviäkin on.

– Montako niitä on?

– Viikon verran on päässyt kertymään. Ajattelin, että pitäisin nyt kaikki saatavani samaan pötköön.

– Miksi samaan pötköön?

– Siksi, että minulla on pätevä tarve pitkään vapaaseen!

Ääneen oli ilmaantunut tiukka sävy.

– Minkälainen pätevä tarve?

– Mennään Martan luo kahville niin minä kerron.

– Eikö toimituksen kahvio kelpaa?

– Siellä on vieraita korvia. Tämä on luottamuksellista.

Vauhdikas muistelma- romaani nuoren toimittajan vaiheista 1970-luvulla.

JONI SKIFTESVIK palaa armeijasta tuttuun oululaiseen lehtitaloon ja lupautuu auttamaan kollegaansa dekkarin kirjoittamisessa.

Ongelmia piisaa toimituksessa ja kotona. Avustaja katoaa outojen laukausten jälkeen. Hätään joutunut sukulaismies toivoo Jonilta kirjettä Kekkoselle ja vuokraisäntä pompottaa rakastunutta nuortaparia. Tyylikäs velaksi hankittu Hillman-auto viihtyy jatkuvasti korjaamolla ja päättyy kulttielokuvaan *Katsastus*.

Erityisesti tulevaa kirjailijaa askarruttavat mysteerit, kuten Josephine Bakerin Oulussa varastettu käsilaukku ja kunnalliskodissa Jeesusta huhuilevan naisen julma menneisyys.

	
www.wsoy.fi	84.2 ISBN 978-951-0-48543-9